

Interview met eTutor Hans Troost, School of Education Hogeschool INHOLLAND

Door Pieter Swager, Lectoraat eLearning, december 2005

“ We zijn op de goede weg! “

Het gesprek met Hans Troost vindt plaats op de locatie Oegstgeest op woensdag 14 december 2005. Het gaat over eTutoring, populair gezegd, ‘begeleiden op afstand door een eTutor¹ met behulp van een elektronische leeromgeving.’

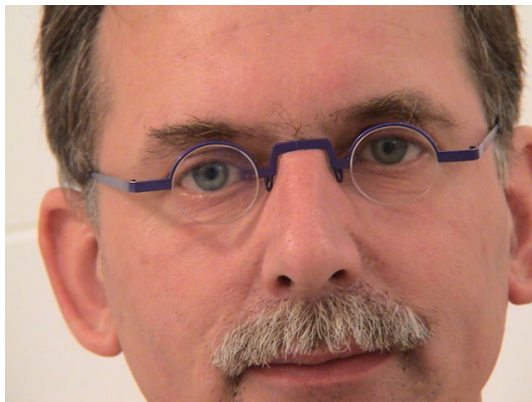
Wat versta jij onder eTutoring?

“eTutoring is het on line, synchroon of of a-synchroon, begeleiden van groepen studenten en individuen. De eTutor is degene die ook de werk-/leeromgeving samenstelt die uitdagend is en waar deelnemers worden gestimuleerd op afstand samen te werken. In de ‘volksmond’ wordt het vaak vertaald met ‘begeleiden op afstand’.

Wat zijn jouw ervaringen m.b.t. eTutoring?

“Duidelijk is dat ik een ontwikkeling heb doorgemaakt hierin. Nu krijg ik een kick van een groep studenten die ik op afstand begeleid en aanzet tot zelfsturing. In het begin was dat anders. De laatste tijd houd ik mij ook op een ander niveau bezig met eTutoring, n.l. met het overdragen van mijn ervaringen m.b.t. eTutoring op collega’s die hier voor het eerst mee te maken krijgen. Hierbij geldt vooral: ga een dialoog aan met collega’s die nu ervaring opdoen met deze vorm van begeleiden. Het uitwisselen van informatie en ervaringen is belangrijk. Ik heb zelf gemerkt dat je op afstand verantwoord en zeer efficiënt kunt begeleiden: deze ervaringen wil ik overdragen op collega’s. Bij eTutoring merk ik dat het zeer motiverend werkt studenten aan te zetten tot het zelf vormgeven van het leerproces, dat zie ik nog steeds als uitdaging. Wat de collega’s betreft: het merendeel in mijn directe omgeving wil graag ervaring opdoen met deze vorm van begeleiden. Ze zijn op zoek naar middelen, handvatten om deze nieuwe taak uit te voeren. Natuurlijk ontmoet je hierbij weerstand, dat gebeurt bij alle vernieuwingen: docenten zijn het immers vaak ‘anders’ gewend. Het leuke is juist de collega’s te ondersteunen bij de implementatie van ‘begeleiden op afstand’.

¹ Het Lectoraat eLearning hanteert als definitie van een eTutor : ‘Een eTutor is iemand die, afhankelijk van de situatie, de juiste didactische en organisatorische keuzes kan maken uit alle beschikbare instrumenten binnen de brede leeromgeving. In onze optiek vervult iedere docent, gedurende de uitoefening van zijn weektaak, in mindere of meerdere mate de rol van eTutor. In feite is dus iedere docent een eTutor’.

eTutor Hans Troost

Door de Du (Digitale Universiteit) is een eTutoringcourse ontwikkeld. Jij hebt hogescholen en ook collegae begeleid in het toepassen/gebruiken van de course. Wat zijn je ervaringen?

De eTutoringcourse van de Digitale Universiteit is goed opgebouwd. Docenten kunnen op maat gesneden informatie putten uit de course, passend bij hun eigen werksituatie. Door verschillende visies te delen en te bespreken leer je van elkaar. De collega's van INHOLLAND en van Hogescholen erbuiten die ik d.m.v. een tweedaagse training heb mogen begeleiden zijn over het algemeen zeer enthousiast. Belangrijk is dat het management hun deelname aan de course en de inzet van eLearning ondersteunt en de inspanningen faciliteert. Dit is helaas niet altijd zo. Ik maak ook mee dat docenten 'gestuurd worden'. Dat is geen goed uitgangspunt. In een dergelijk geval adviseer ik ze eerst met het management te overleggen hierover. Gemotiveerd starten is cruciaal. Tijdens de adviestraining praten we ook over dergelijke voorwaarden. Als docent heb je dan het idee dat je er niet alleen voor staat! Nog even over de Du site waarop alle materialen voor de eTutoringcourse geplaatst zijn: op die site kun je zelf ook reageren door je plannen m.b.t. eTutoring binnen je eigen School/ afdeling/organisatie te plaatsen.

Wat vind jij de belangrijkste competenties voor een eTutor?

"Van alle competenties vind ik het empathisch vermogen de belangrijkste competentie. Veel competenties zijn belangrijk, uiteraard ook de inhoudelijke en de didactische. Verder is bereidheid tot samenwerken en het vermogen goed te reflecteren essentieel."

Waar ligt de focus bij de hogescholen waarmee jij te maken hebt m.b.t. begeleiden op afstand?

"Ik merk dat de focus gelukkig steeds vaker ligt bij het onderwijs zelf. De juiste inzet van ICT is natuurlijk een randvoorwaarde voor eLearning en het begeleiden op afstand. De eTutor moet zich bezighouden met goed onderwijs, ICT is het middel en niet het doel. Die twee werden in het verleden wel eens door elkaar gehaald. De technische (ICT) ondersteuning van de docent is een zaak van de experts op dat gebied, niet van de docent die moet begeleiden. Het management moet zorgen dat de docent voldoende 'technische 'ondersteuning krijgt. "

De inzet van eLearning binnen een opleiding en de begeleiding hierbij door een eTutor is in feite het implementeren van een vernieuwing binnen een organisatie. Hoe verloopt die implementatie in de praktijk?

“Ik merk dat het invoeren van eLearning en eTutoring binnen een organisatie vaak niet verloopt zoals dit het beste kan verlopen: eerst moet er commitment zijn van het management en een goede facilitering voor degene die het gaat invoeren, dan pas start de werkelijke implementatie. Wij merken het bij het adviseren van collegae die binnen hun organisatie starten met het inzetten van eLearning en begeleiden op afstand: eerst moet het bovenstaande goed geregeld zijn, daarnaast moet de docent zelf gemotiveerd zijn het toe te passen. Dat is al heel wat. Dan heb je nog te maken met het feit dat niet iedere docent geschikt is de rol als eTutor goed te vervullen. Een briljante collega ‘voor een groep studenten’ hoeft helemaal geen goede eTutor te zijn, en omgekeerd. Het is een rijke, maar lastige taak. Ik heb gemerkt dat je er niet naar moet streven iedereen eTutor te maken of die rol te laten vervullen”.

Kun je een voorbeeld geven?

“Bijvoorbeeld het empathisch vermogen en de gestructureerdheid van iemand. Deze zijn bepalend voor het succes als eTutor. Je moet ‘op afstand’ helemaal redeneren vanuit de student, optimaal adaptief. Je biedt daarnaast de student handvatten. Het begeleiden van het groepsproces op afstand vereist ook dat je je goed inleeft in alle communicatie die voorbij komt. En studenten stimuleren tot zelfsturing en daaraan begeleiding geven is niet voor iedereen weggelegd. Gelukkig hoef je niet alles zelf uit te vinden als je binnen de organisatie voldoende *know how* hebt².”

Geeft on line begeleiden dezelfde kwaliteit als face to face begeleiden?

“Goed onderwijs is altijd een mix, van inhoud en didactiek. Het gaat om de balans. Met kwaliteit hoeft het niets te maken te hebben. Als docent van een lerarenopleiding moet je laten zien dat begeleiden op afstand evenveel kwaliteit kan hebben als face to face begeleiden, zodat de studenten het zelf ook toe kunnen passen. Je bent daarin een voorbeeld voor de studenten. Voor ons geldt: *Teach as you preach*. En dan blijkt het goed mogelijk en op afstand en met veel kwaliteit te begeleiden. Maar met alleen goede ideeën kom je er niet: je moet docenten en studenten laten voelen dat ze er beter van worden. Laten zien dat je niet vernieuwt om te vernieuwen, maar dat je vernieuwt om beter te functioneren, dat is iets positiefs. En hierin kunnen collega’s elkaar prima stimuleren. Het voordeel van op afstand begeleidingen m.b.v. een elektronische leeromgeving (elo) is dat de leerprocessen vaak veel meer zichtbaar zijn als alle interactie binnen de elo plaatsvindt.”

Maak je veel weerstand mee tegen eTutoring?

“Ja, ook binnen de deelnemers van het traject ‘Train de trainer in eTutoring’, het traject waarbij we z.g. eCoaches begeleiden in het trainen van collega’s op het gebied van eTutoring. Niet discussiëren of al die ICT toepassingen nou wel nodig zijn, het verzorgen van goed onderwijs: daarop moet de focus gericht zijn. De invulling ‘hoe’ is middel. Behoud de goede dingen en gebruik de middelen die meerwaarde hebben. Er

² Het Lectoraat heeft in het werkjaar 2004-2005 een onderzoek uitgevoerd naar Zelfsturing door studenten. Zie: <http://www.inholland.nl/documents/eLearning/eTutor/Pub4.PDF>

is nog heel veel goeds te ontdekken, zeker binnen de huidige digitale ontwikkelingen, als je je er maar voor openstelt.”

Je hebt de afgelopen jaren in een aantal eLearningprojecten geparticipeerd. Waar houd je je op dit moment mee bezig?

“ Ik zit o.a. in het Blended Learning³ Project New Blends van de School of Education. In dit project zoeken we naar de ideale mix wat betreft: in te zetten middelen, didactiek, wijze van aanbieden materialen, etc. De uitdaging is op het juiste moment voor een groep een bepaalde manier van onderwijs aan te bieden. Dat kan ook via opleidingsscholen en samenwerkingsverbanden met de praktijk. De rol van de docent verandert hierin van een leidende naar een begeleidende en adviserende rol.

Je ziet het: de taken van een docent worden steeds gevarieerder, de uitdaging voor het onderwijs is hierbij vormen van eLearning in te zetten zoals streaming video, webcams, e.d. Ter afsluiting: wat eLearning/eTutoring betreft: als dit een doel op zich wordt, gaat het mis. Het is altijd een middel om het onderwijs nog beter te maken. We zijn gelukkig op de goede weg, hoe moeizaam het soms ook gaat!”

Oegstgeest, 14 december 2005

Verwijzingen:

Surf Good Practice site Digipabo: <http://goodpractices.surf.nl/gp/goodpractices/61>

Site Lectoraat elearning eTutoronderzoek:

<http://www.inholland.nl/index.html?folder=1585&envelope=1759&page=2423&SID=8A81C967-46F3-4624-BF29-AEF22FFA2524>

Du Site (gratis) eTutoringcourse: www.du.nl/etutoring

Hans Troost over Hans Troost

Graag wil ik mij voorstellen.

Voordat ik ‘fulltime’ bij INHOLLAND kwam werken heb ik drie jaar vrijwel aaneengesloten in de avondlerarenopleiding Pabo in zowel Den Haag als Oegstgeest gewerkt. Eerder heb ik een aantal jaren volwassenen les gegeven aan een ‘ouderwetse’ avondopleiding. Overdag stond ik voor de klas in het primair onderwijs. Ik was daar tevens coördinator bovenbouw.

Tussendoor studeerde ik in de avonduren: eerst de lerarenopleiding tekenen, vervolgens een aparte opleiding voor leraar handvaardigheid, ook een aantal jaren MO geschiedenis en cursussen ICT. Aan de VU in Amsterdam heb ik een aparte studie voor Algemene Technieken gevolgd, in Leiden aan de Rijksuniversiteit Kunstgeschiedenis met als specialisatie architectuur.

³ Bij het Lectoraat hanteren wij de volgende definitie voor Blended Learning: Blended Learning omvat een mix van eLearning en traditionele vormen van onderwijs, waarbij het gaat om distributie van leerinhouden, vormen van communicatie, didactische methoden en soorten leerprocessen of combinaties hiervan. Zie: Projectplan New Blends.

Nu werk ik fulltime week op de locatie Oegstgeest. Hier ben ik eTutor van een verkorte Digigroep en in samenwerking met Hogeschool Windesheim tevens coördinator van de Opleiding Speciaal Onderwijs Nederland west (OSO).

Verder houd ik me bezig met innovaties zoals de inzet van streaming video en webcams en met de scholing van eTutoren.